

Handläggare: Emma Karlsson
Telefon: 08-508 29 546

Till
Kommunstyrelsen

Nytt drift- och förvaltningsuppdrag, stadens datakommunikation

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Kommunstyrelsen ges det yttersta ansvaret för den långsiktiga planeringen och samordningen av stadens lösningar för datakommunikation för att fastställa omfattning av drift- och förvaltningsuppdraget, att löpande teckna och revidera de avtal som detta kräver, genom centralupphandling samt att återkomma med underlag för beslut om genomförande av konkurrensutsättning av den operativa driften
2. Fiberförbindelser för stadens gemensamma kommunikationsnät skall tillhandahållas av AB Stokab inom ramen för ett ramavtal på fiberförbindelse
3. Den operativa driften av kommunikationsnätet skall upphandlas i konkurrens. Fram till att så kan ske skall inriktningen vara att tjänsten tillhandahålls av AB Stokabs nybildade dotterbolag
4. Stadens datakommunikationsnät konsolideras enligt förslaget i ärendet och Kommunstyrelsen skall i arbetet med Kommunfullmäktiges mål rörande standardisering och konsolidering av stadens IT-struktur enligt budget 2008 även utreda framtida ägandeförhållanden för utrustning i de delarna av nätet som inte ägs av AB Stokab

Kommunstyrelsen beslutar för egen del under förutsättning av Kommunfullmäktiges beslut:

1. Uppdra åt Stadsdirektören att slutföra förhandlingar och återkomma till Kommunstyrelsen med förslag till avtal för AB Stokab samt det nyinrättade dotterbolaget med utgångspunkt i vad som anges i ärendet
2. Uppdra åt Stadsdirektören att utse ledamöter i en styrgrupp för förvaltningen av stadens datakommunikation enligt stadens IT-förvaltningsmodell
3. I arbetet med konsolidering av stadens IT-struktur enligt Kommunfullmäktiges budget 2008, även hantera frågan om ägandeförhållanden för utrustning i de förvaltningsinterna näten.

Irene Svenonius

Stadsdirektör

Carina Lundberg-Uudelepp

Biträdande stadsdirektör

Johan Särnquist

Avdelningschef IT-avdelningen

Sammanfattning

För att stadens verksamheter skall kunna skicka och ta emot data mellan varandra och med tjänsteleverantörer samt ha tillgång till Internet, krävs en grundläggande kommunikationstjänst. Denna består idag av två delar, den ena ett kommunikationsnät för hela staden där information från externa leverantörer och interna användare möts och där data transporteras till och från Internet. Nätet hanterar transport av data över större avstånd. Den andra delen består av flera lokala förvaltningsinterna nät och det är via dessa som information transporteras från stadens gemensamma kommunikationsnät till slutanvändaren. Näten består av ett antal olika fastighetsnät som kopplas samman. Kommunikationstjänsten tillhandahålls genom ett flertal olika leverantörer, de största är stadens egna bolag AB Stokab och stadens egna verksamheter. I dagsläget innebär upplägget med ett flertal leverantörer att ansvarsgränser och överlämningspunkter inte alltid är självklara och tydliga.

Stadens inriktningsmål är att Stockholm ska bli en tillgänglig stad, att medborgarna ska kunna komma i kontakt med staden via kontaktcenter och att ett antal nya e-tjänster införs. För att detta skall kunna genomföras enkelt och utan stora kommunikationsstörningar, samtidigt med den konsolidering av hela stadens IT-struktur som kommunfullmäktige tagit beslut om, måste staden förtydliga ansvaret och omfattningen av datakommunikationen.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår stadsledningskontoret att ansvaret för kommunikationskedjan läggs så samlat som möjligt, på såväl strategisk som operativ nivå. Detta innebär att Kommunstyrelsen ges det yttersta ansvaret för den långsiktiga planeringen och samordningen av stadens lösningar för datakommunikation samt får i uppdrag att genom centralupphandling löpande teckna och revidera de avtal som detta kräver. Ansvaret för förvaltningsinterna nät konsolideras som ett led i att uppfylla beslut om konsolidering i IT-strukturen i Kommunfullmäktiges budget för 2008. I detta arbete bör även ägandeförhållanden för utrustning i de förvaltningsinterna näten utredas så att dessa på bästa sätt kan tillgodose verksamheternas behov.

Den operativa driften av stadens datakommunikation är att betrakta som icke-strategisk och utgör inte heller myndighetsutövning. Funktionen bör således upphandlas i konkurrens i enlighet med stadens policy för upphandling och konkurrensutsättning (dnr: 125-4310/2006). Fram till att så kan ske skall inriktningen vara att tjänsten tillhandahålls av AB Stokabs nybildade dotterbolag. Överföring av operativt ansvar för de förvaltningsinterna näten från förvaltningarna till det nybildade bolaget bör ske gradvis för att i möjligaste mån undvika att verksamheterna påverkas negativt. I enlighet med tidigare Kommunfullmäktigebeslut förläggs ansvaret för fiberinfrastruktur till AB Stokab,

som tillhandahåller fiber till stadens verksamheter inom ramen för ett ramavtal, där fiber skall användas som infrastruktur för datakommunikationen.

Kopplingen till verksamhetsbehov skall säkras genom att beslut om det gemensamma kommunikationsnätets utbud av kommunikationstjänster tas i så nära samverkan med verksamheten som möjligt.

Bakgrund

I Kommunfullmäktiges budget för 2008 med inriktning för 2009 och 2010 slås fast att förbättrad och utvecklad kommunikation och informationsteknik är två viktiga verktyg för att nå stadens inriktningsmål. Det innebär bland annat att stockholmarna ska kunna komma i kontakt med staden via kontaktcenter, att stadens IT-system ska utvecklas och en stor satsning på nya e-tjänster ska genomföras. Medborgarna skall stå i centrum för stadens verksamhet och informations- och kommunikationstekniken skall stödja medborgarnas rätt till insyn i verksamheten och underlätta tillgången till kommunens tjänster. En avgörande komponent i allt detta är stadens datakommunikation.

Stockholms stads datakommunikation kan idag delas in i tre huvuddelar. Den första är stadens gemensamma kommunikationsnät som är ett stadsövergripande nät som används för att ansluta stadens förvaltningar till varandra, till gemensamma resurser och till Internet. Det är genom detta som stadens förvaltningar möter och tillhandahåller tjänster till medborgarna. Den andra är förvaltningsinterna nätverk som hanterar transport av information inom en enskild förvaltning. Den tredje är fastighetsnät som är uppbyggnaden av näten inom fastigheter. Ett förvaltningsinternt nätverk kan bestå av ett flertal fastighetsnät. Dessutom finns separata tekniska nät som används i enskilda verksamheter och är separerade från stadens övriga datakommunikation, tex Brand- och räddningsnämndens kommunikationslösningar och Trafik- och renhållningsnämndens ”Trafik Stockholm”.

I enlighet med tidigare Kommunfullmäktigebeslut (”Utbyggnad av infrastruktur för data- och telekommunikation... ” 1995:159 och ”Stadens samlade nätförvaltning” 2006:6) ligger ansvaret för fiberförbindelser som används i stadens gemensamma kommunikationsnät som uppdrag till AB Stokab, som ägs av Stockholms stad med syfte att tillhandahålla ett öppet och konkurrensneutralt fibernät. Stokab är dock inte ensam leverantör av infrastrukturen till staden. Stokab agerar även som kommunikationsoperatör åt Stockholms stad, vilket innebär att bolaget driver, förvaltar och utvecklar stadens gemensamma kommunikationsnät samt i vissa delar de förvaltningsinterna näten.

Även när det gäller den lokala infrastrukturen återfinns i Kommunfullmäktiges budget för 2008 skäl för en omstrukturering. Under Kommunfullmäktiges mål för sitt verksamhetsområde, anges aktiviteten konsolidera och standardisera stadens IT-struktur samt förbereda införandet av stadsövergripande gemensam IT-service med inriktning att verksamheten läggs ut på entreprenad.

Som en del av ovan nämnt konsolideringsarbete, för att förtydliga ansvarsgränser mellan olika leverantörer samt för att klart definiera vem som har ansvar för stadens datakommunikation, har Stadsledningskontoret genomfört en översyn av detta område.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på Stadsledningskontorets IT-avdelning, i samarbete med AB Stokab som förvaltar stora delar av nätet idag. Synpunkter har inhämtats från IT-chefer och/eller IT-samordnare på följande förvaltningar och bolag:

- Södermalm (representerande SDF Mitt)
- Älvsjö (representerande SDF Söder om Söder)
- Bromma och Hässelby-Vällingby (representerade SDF Väster)
- Stadsbyggnadskontoret
- Trafikkontoret
- Socialtjänstförvaltningen
- Utbildningsförvaltningen

Samråd har även ägt rum med SISAB, som idag är ägare av kommunikationsutrustning i skolverksamheternas nät.

Inom Stadsledningskontoret har synpunkter inhämtats från andra avdelningar i de delar där specialistkompetens krävs. Behjälpliga i detta avseende har varit juridiska avdelningen, administrativa avdelningen, förnyelseavdelningen samt stadsdirektörens stab.

Stadens behov av datakommunikationslösningar

I enlighet med Kommunfullmäktiges budget för 2008 skall verksamheternas behov styra utvecklingen av IT-stödet. Stadens informations- och kommunikationsteknik skall stödja verksamheten och skapa förutsättningar för strategisk styrning av stadens verksamhetsutveckling samt för uppföljning av reell nytta för medborgarna.

Stadens gemensamma kommunikationsnät är en avgörande funktion i uppfyllandet av detta mål. Nätet skall nyttjas av behöriga användare och informationen skall transporteras säkert. För att stadens verksamheter skall kunna utföra sina uppdrag krävs även att tillgängligheten för verksamhetskritiska system kan garanteras. Samtidigt ökar behoven konstant allt eftersom nya och mer kapacitetskrävande tjänster införs. Stadens

datakommunikation kan komma att behöva hantera både ljud, bild, data och video i större utsträckning än idag, och detsamma gäller trådlösa nätverk.

För att möta dessa behov behöver staden bland annat:

- En flexibel fysisk infrastruktur som möjliggör datakommunikation mellan verksamhetsställen
- Ändamålsenlig och flexibel tillgänglighet i form av kapacitet i anslutna nätverk
- Anslutning och tillgång till ett stadsgemensamt nätverk för stadens verksamheter
- Tillgång till stadens gemensamma IT-baserade resurser, såsom gemensamma system och säkerhetslösningar
- Tillgänglighet till Internet
- Tillgång till förvaltningsinterna nätverk samt anslutning till dessa
- Möjlighet till säker anslutning till stadens förvaltningsinterna kommunikationsnät
- Säker anslutning till stadens gemensamma kommunikationsnät för externa tjänsteleverantörer
- Möjlighet till publika webbserverar anslutna till lokala nätverk

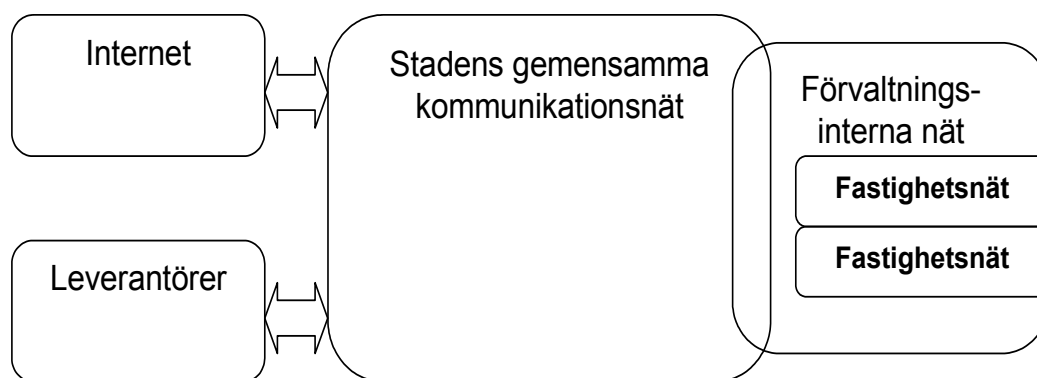
Särskilt efterfrågade tjänster

Stadsledningskontoret har som framgår ovan samverkat med ett antal förvaltningar under beredningen av detta ärende. Utöver vad som ovan anges som allmänna krav på stadens datakommunikationslösningar efterfrågar vidtalade förvaltningar särskilt följande:

- Möjlighet till rätt bandbredd och tillgänglighet (stabilitet) i nätet är enligt samtliga vidtalade förvaltningar av avgörande betydelse.
- De tekniska förvaltningarna upplever ett behov av att kunna fortsätta driva separata tekniska nät för särskilda ändamål vid sidan av det gemensamma kommunikationsnätet.
- Möjlighet måste finnas att tillvarata teknikens möjligheter genom ett brett och flexibelt utbud av kommunikationslösningar. Behoven varierar inom och mellan förvaltningarna och sträcker sig från stora enheter som kräver mycket bandbredd till små men många separata enheter som behöver mindre kraftfulla lösningar.
- Säkerheten i nätet behöver ses över så att den möter en nivå som kan anses acceptabel för samtliga verksamheter inom stadens ordinarie administration. Gemensamma riktlinjer för en accepterad säkerhet bör tas fram så att information med viss säkerhetsklassning hanteras på samma sätt i hela staden.
- Principerna för kostnadsfördelning när det gäller basfunktioner i stadsnätet bör ses över. Idag fördelas dessa per anställd trots att stadens enheter har vitt skilda behov och förutsättningar. Effekterna av detta fördelningssystem bör enligt förvaltningarna analyseras.
- Möjlighet att beställa trådlös access inom de förvaltningsinterna näten måste finnas.

Kommunikationsnätets indelning

Det gemensamma kommunikationsnätet fungerar som ett nav i stadens datakommunikation, där förvaltningarna kopplas samman med olika leverantörers nät och med Internet. För att kommunikationen skall fungera krävs att de olika delarna fungerar var för sig och tillsammans. Att hålla samman nätet, och de olika aktörerna som ingår i nätet över tid, är en strategisk fråga. Nedan presenteras en beskrivning av kommunikationsnätet, så som det ser ut i dagsläget, med en indelning i olika zoner.

Internet: Detta är det gemensamma kommunikationsnätets anslutning till Internet. Anslutningen till Internet tillhandahålls av en så kallad Internetleverantör.

Leverantörer: Denna del utgörs av leverantörers anslutningar till stadens gemensamma kommunikationsnät. Genom att stadens entreprenörer inom IT-drift ansluts denna väg görs de gemensamma systemen tillgängliga för stadens användare. I den mån de utgör e-tjänster görs de även tillgängliga för Stockholmare som är användare av e-tjänsterna. Dessa nät är lokala nätverk hos stadens leverantörer.

Stadens gemensamma kommunikationsnät: Denna del är som ovan konstaterats navet i stadens datakommunikation. Här möts information från externa leverantörer och interna användare och här transporteras data vidare till och från Internet. Nätet hanterar transport av data över större avstånd.

Förvaltningsinterna nätverk: Denna del består av förvaltningarnas och bolagens egna interna nät. Det är via dessa som information transporteras inom förvaltningarna och från stadens gemensamma kommunikationsnät till slutanvändaren. Näten består av ett antal olika fastighetsnät som kopplas samman. I den mån trådlösa nät används hör de till denna del av nätet och de benämns just trådlösa lokala nät.

Fastighetsnät: Den del av nätet som finns längst ut mot användaren. Fastighetsnätet har en begränsad utbredning och finns bara inom en viss byggnad, där de transporterar information från byggnadens anslutning till övriga delar av det förvaltningsinterna nätet eller stadens gemensamma kommunikationsnät, till de vägguttag som gör det möjligt att ansluta datorer, servrar eller utrustning för trådlösa nät.

Hur nuvarande organisation behöver förändras för att möta stadens behov

För att de mål som tidigare redovisats, en flexibel och tydlig leverans av datakommunikation med hög säkerhet och kostnadseffektivitet, skall kunna uppnås, krävs en tydlig ansvarsfördelning. Verksamhetens inflytande över IT-leveransen måste säkras genom delaktighet i förvaltning av nätet och möjlighet till påverkan på utbudet av kommunikationstjänster. Det skall vara tydligt vem som ansvarar för kedjans alla delar på olika nivåer, såsom:

- Regelstyrning: regler som gäller IT-verksamheten i sin helhet, till exempel IT-programmet och stadens IT-säkerhetspolicy
- Strategisk ledning: planering av behov och utbud på lång sikt, ledning och samordning av aktörerna i kedjan, samt uppföljning
- Operativ leverans: daglig leverans, verkställighet i enlighet med uppdrag från strategisk ledning och inom ramen för uppsatta regler

För att uppnå förutsättningarna krävs följande:

- ansvarsfördelningen inom organisationen måste tydliggöras
- nuvarande avtal med Stokab, där bolaget har ansvar för såväl fysiskt nät som kommunikationsutrustning i stadens gemensamma kommunikationsnät måste omförhandlas, så att staden i framtiden har ett avtal med Stokab om fiberinfrastruktur och ett avtal med en operatör om kommunikationstjänsten
- på sikt bör målsättningen vara att där så är möjligt konkurransutsätta de delar som inte utgör strategisk ledning
- rutiner och ansvar när det gäller säkerhet i nätet och var säkerhetspåverkande beslut får fattas måste tydliggöras
- en tydlig beställar-utförarorganisation behöver etableras i staden

Stadsledningskontorets förslag till ansvarsfördelning

Vägledande principer för en tydligare ansvarsfördelning bör vara följande:

- Ansvaret för kommunikationskedjan skall vara så samlat som möjligt, såväl på strategisk som operativ nivå

- Ansvaret för förvaltningsinterna nät skall konsolideras i enlighet med beslut i Kommunfullmäktiges budget för 2008, under Kommunfullmäktiges mål för sitt verksamhetsområde
- Kopplingen till verksamhetsbehov säkras genom att beslut om det gemensamma kommunikationsnätets tjänsteinnehåll tas i så nära samverkan med verksamheten som möjligt
- En tydlig beställar-utförarorganisation skall etableras
- De delar av ansvaret för datakommunikationen som inte är strategisk ledning eller myndighetsutövning skall förberedas för framtida konkurrensutsättning, i enlighet med Stockholm stads policy för konkurrens och valfrihet

Med anledning av vad som ovan redovisats ger Stadsledningskontoret nedan ett förslag till tydligare ansvarsfördelning för stadens datakommunikation som föreslås ersätta tidigare fattade beslut om ansvarsfördelning för stadens nät samt dess förvaltning och utveckling.

Kommunstyrelsen ges ansvar för följande områden:

- Budget och avtal för Internetanslutning
- Beställning och avrop av gemensamma tjänster för stadens datakommunikation
- Strategisk ledning av stadens datakommunikation

Därutöver har Kommunstyrelsen sedan tidigare ansvar för förvaltning av:

- IT-säkerhetspolicy
- Budget och avtal för stadens datakommunikation

Operatören ges ansvar för följande områden:

- Driftansvar för stadens gemensamma kommunikationsnät samt för de förvaltningsinterna näten
- Att produktionsmiljö för stadens gemensamma kommunikationstjänst uppfyller aktuella säkerhetsregler

Stokab ges ansvar för följande områden:

- Fiberinfrastruktur

Följande område föreslår Stadsledningskontoret utreds i samband med konsolidering och standardisering av stadens IT-struktur:

- Utrustning i de förvaltningsinterna näten

Ansvar för säkerhetsfrågor regleras av Kommunstyrelsen genom IT-säkerhetspolicyn. Lokal nämnd/bolag samt externa leverantörer har ansvar för att denna följs. Kommunstyrelsen har ett tillsynsansvar och skall därför kontrollera att denna policy följs.

Driftansvaret för stadens gemensamma kommunikationsnät bör förändras, dels i och med uppdelningen av Stokab i två bolag, dels med anledning av konsolideringen av stadens IT-struktur. Det ansvar som tidigare låg på Stokab avseende tillgänglighet, kapacitet etc. förläggs till operatören. Genom att operatören ges det överordnade ansvaret att realisera lösningar, till exempel genom avrop mot stadens avtal med Stokab, skapas en möjlighet att ställa tydligare krav gentemot operatören på tillgänglighet och access. Det ger också en möjlighet för staden att få en konsoliderad bild av kommunikationskostnaderna utifrån det uppdrag som ges.

Ansvar för utrustning i de förvaltningsinterna näten bör utredas utifrån förutsättningen att staden önskar köpa en komplett kommunikationstjänst. Denna utredning bör ske i samband med den konsolidering och standardisering som skall göras av stadens IT-struktur under 2008. En komplett kommunikationstjänst skulle innebära att leverantören har fullt ansvar för tjänsten ända ut till användarna, vilket förenklar förhållandet mellan beställaren och leverantören. Ansvar för passiv utrustning (kablage) i fastigheter där staden har förvaltningsinterna nät bör ligga kvar hos eller överföras till fastighetsägaren, eftersom exempelvis en flytt av denna utrustning innebär en påtaglig fysisk åverkan på fastigheten. Det bör därför vara fastighetsägaren som har ansvar för och beslutar om sådana aktiviteter. Kommunikationstjänsten skall däremot genom stadens hyresavtal kunna ställa krav på fastighetsägarna så att utrustningen uppfyller vissa ställda krav.

Fördelning av ansvar inom organisationen

Stadsledningskontoret föreslår att organisationen kring stadens datakommunikation i stort ser ut enligt följande:

Det strategiska ansvaret för att tjänsteutbudet speglar stadens behov ligger hos Kommunstyrelsen och ansvaret för hur tjänsterna utformas tekniskt och funktionellt ligger hos operatören. Operatören har även ansvaret för att kundregister, avtalsregister och inventarieförteckning relaterat till tjänsten, inklusive livscykelhantering, hålls i behörig ordning och är uppdaterade.

Operatören föreslås koordinera och administrera de tjänster som ingår i kommunikationstjänsten för att kunna möta stadens behov av flexibilitet i val av lösningar, säkerhet och tillgänglighet. Detta även för att skapa en tydlig och uppföljningsbar modell för tjänstebehov, leverantörsneutralitet, kostnader och säkerhet.

En av staden ägd operatör bör därför också på stadens vägnar upphandla underleverantörer samt administrera avtal med leverantörer som är bundna av stadens ramavtal. Vilka tjänster som ska erbjudas staden, till exempel tilläggstjänster som trådlösa nätverk och lokala fastighetsnät, beslutas av Kommunstyrelsen i samråd med verksamheterna.

Denna lösning innebär att staden får ett beställar-utförarförhållande för drift och förvaltning av stadens datakommunikation. Stadens verksamheter får samtidigt en bättre möjlighet att påverka vilka tjänster som ska erbjudas staden och vem som kostnads- och kvalitetsmässigt är bäst lämpad att tillhandahålla tjänsten. Stadens förvaltningar och bolag får även en tydligare kundroll som säkrar att den lösning som erbjuds är kundbehovsanpassad. För externa leverantörer till staden finns en tydlig motpart i kommunikationsfrågor.

Avtalsreglering mellan staden och både operatören och Stokab

Stadsledningskontorets förslag innebär att Kommunstyrelsen får i uppdrag att föra förhandlingar angående villkor, priser och förändrat tjänsteutbud baserat på stadens behov.

Ersättningsmodell

Stadsledningskontoret föreslår att ersättningen för det gemensamma kommunikationsnätet, fram till en konkurrensutsättning, baseras på självkostnadspris och överenskomms mellan Kommunstyrelsen och operatören. Ersättningen för fiberinfrastrukturen skall vara marknadsanpassad.

Förvaltningarnas uppfattning om föreslagen ansvarsfördelning

Under arbetets gång med att ta fram förslag till ansvarsfördelning har diskussion förts med ett antal förvaltningar, vilka även har fått tillfälle att yttra sig över Stadsledningskontorets förslag.

Stadsdelarna anser att dagens situation med oklara ansvarsgränser inom staden och flera olika leverantörer av infrastruktur skapar problem och anser sig idag inte ha någon tydlig motpart när tjänster inte fungerar. De önskar en tydlig mottagare av beställningar av kommunikation samt en tydlig motpart om levererade tjänster inte uppfyller avtalade krav. En förändring av datakommunikationen får inte påverka den utförande delen av verksamheterna negativt, det måste finnas rutiner för att fånga upp verksamheternas behov, önskemål och synpunkter. Stadsdelarna är även tveksamma till att fastighetsägarna alltid skall ansvara för den passiva utrustningen eftersom intresse och kompetens för detta ibland saknas. Om det operativa ansvaret för de förvaltningsinterna näten övergår till en

operatör önskar de sig insyn i och tillgång till en övervakningstjänst. Till sist understryker stadsdelarnas IT-chefer vikten av att ett genomförande sker stegvis. Varje stadsdel har ett stort antal uppkopplade enheter vilket innebär att det tar tid att överta det operativa ansvaret.

Stadsbyggnadskontoret ser fördelar med att endast en part har ansvaret för hela kommunikationstjänsten och önskar kunna beställa vissa tilläggstjänster som idag utförs inom kontoret. Däremot anser kontoret att tjänsten troligtvis blir dyrare och svårare att påverka. Stadsbyggnadskontoret önskar själv behålla beställansvaret för det förvaltningsinterna nätet.

Trafikkontoret anser det lämpligt att Kommunstyrelsen tecknar ramavtal via centralupphandling och att det operativa ansvaret upphandlas i konkurrens. Däremot anser kontoret inte att en kommunikationsoperatör generellt kan ta det operativa ansvaret för det förvaltningsinterna nätet eftersom detta i hög grad är beroende av de verksamheter som bedrivs. Om en tydlig gränsdragning görs mellan kommunikationstjänsten och de system som nyttjar nätet så kan det i deras mening vara möjligt, men inte självklart, genomförbart. Kontoret anser det inte nödvändigt att själv äga och driva kommunikationsutrustning men vill ha möjlighet att kunna teckna särskilda avtal på de tjänster kontoret behöver, inklusive utrustning. Kontoret betonar vikten av tydliga tjänstebeskrivningar och tydliga överlämningspunkter.

Utbildningsförvaltningen anser att om driften läggs på annan part än förvaltningen måste det finnas möjlighet dels till "tittbehörighet" för att kunna verifiera av skolor anmälda problem och dels leveransmätning/statistik/uppföljning och ett nära samarbete med den som levererar. Ett problem som Utbildningsförvaltningen upplever är att det är svårt att ha ett nära samarbete mellan lärare och elever när dessa inte befinner sig i samma nätverk. Förvaltningen önskar att staden flyttar säkerhetsfokus från nätverket till applikationen och styr säkerheten med hjälp av säkra inloggningar, vilket enligt Utbildningsförvaltningens mening skulle innebära att en stor del av problemet borde försvinna.

Socialtjänstförvaltningen anser att det är en fördel att själv äga utrustningen i nätet, för att hålla nere kostnaderna och ha kontroll över det fysiska nätet.

SISAB, som idag äger utrustning för skolornas kommunikation, önskar att ägande och ansvaret för drift av denna utrustning skall omfördelas till annan part, samt att staden samordnar och strukturerar även den del av fastighetsnätet som idag ägs av SISAB. Detta för att skolorna skall kunna utvecklas i takt med ökningen av den tekniska standarden.

Kommentarer till förvaltningarnas synpunkter

Även om några förvaltningar anser att en operatör har svårt att ta det operativa ansvaret för förvaltningsinterna nät, så är stadsledningskontoret bedömning att fördelarna med ett sammanhållet stadsövergripande kommunikationsansvar överväger. Ett sammanhållet ansvar ger utöver större tillförlitlighet i kommunikationsleveransen också fördelar i en framtida konsoliderad miljö där organisationsgränserna inte behöver vara styrande för innehållet i det levererade IT-stödet. Angående frågan om att ha kvar viss utrustning eller drift i egen regi bedömer kontoret att detta inte är förenligt med stadens konkurrenspolicy. Även om det förvaltningsinterna nätverket är av vikt för verksamheten så kan det inte bedömas att lokal drift är av strategisk betydelse. Snarare är det av strategisk vikt att ansvaret för kommunikationsleveransen inte delas, vilket blir fallet om drift av enskilda förvaltningars nät sköts i respektive förvaltnings regi.

Till dess att konkurrensutsättning kan ske, anser Stadsledningskontoret därför att staden genom stegvis konsolidering överför ansvaret för en komplett kommunikationstjänst till en part i enlighet med angivet förslag. I detta arbete måste gränser mellan olika tjänster och leverantörer tydliggöras, vilket bidrar till att tillfredsställa förvaltningarnas önskemål om ökad tydlighet och klarare utbud av kommunikationstjänster. Genom att ha en utsedd ansvarig part skapas också en tydlig mottagare av beställningar och ärenden kring datakommunikation. Utbildningsförvaltningens problem med samverkan mellan lärare och elever beaktas genom att Stadsledningskontoret redan idag genomför en utredning för att klargöra om staden även fortsättningsvis skall ha ett administrativt och ett publikt nät samt hur problem med anledning av detta kan lösas.

Genomförande

Realiseringen av ansvarfördelning enligt ovan måste ske i flera steg, där delningen av Stokabs operatörsroll och infrastrukturägarroll är det första steget. Enligt stadsledningskontorets uppfattning bör förhandlingarna om avtal med dessa båda bolag kunna överlåtas på Kommunstyrelsen, som genom Stadsdirektören genomför förhandlingar och tecknar avtal inom ramen för den inriktning som anges i detta tjänsteutlåtande.

Stadsledningskontoret bör i och med det konsolideringsarbete som skall utföras i enlighet med budget för 2008 återkomma med en tid- och projektplan för överföringen av ansvar för förvaltningsinterna nät.

Frågan om ägandeförhållanden för utrustning i de förvaltningsinterna näten och fastighetsnäten skall enligt förslaget hanteras i redan påbörjad utredning om konsolidering av stadens IT-struktur som beslutats i KF-budget 2008.

Det samlade ansvaret är en förutsättning för att konkurrensutsättning skall kunna genomföras på ett effektivt sätt, där upphandlingens olika delar paketeras på ett sådant sätt att de bäst drar nytta av möjligheter att etablera konkurrens på marknaden. Förväntan är att det samlade ansvaret för kommunikationsnätet leder till en kvalitetshöjning där såväl tillgänglighet som andra säkerhetsaspekter ur ett slutanvändarperspektiv förbättras. Dessutom förväntas ett samlat ansvar för stadens gemensamma kommunikationsnät och de förvaltningsinterna näten på sikt leda till kostnadsminskningar eftersom nätet kan optimeras över förvaltningsgränser och antalet gränser mellan olika ansvarsområden minskas. Med hänsyn till detta bör konkurrensutsättning genomföras först när gränsdragning och sortiment för den konsoliderade kommunikationstjänsten har definierats.

Den exakta tidpunkten för en konkurrensutsättning beror därmed på utfallet av ovan nämnd utredning om konsolidering av stadens IT-struktur, samt av hur konsolideringsarbetet fortskrider. Stadsledningskontoret föreslår att Kommunstyrelsen återkommer med underlag för beslut om genomförande av konkurrensutsättning när utfallet av ovan nämnda utredningar och projekt är kända.